

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра теорії і історії мистецтв	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

МІФОЛОГІЯ В МИСТЕЦТВІ

Семестр 1 (осінь 2021)

1 вересня — 14 грудня

Викладач Осадча Олександра Анатоліївна, викладач

E-mail sandraosadcha@gmail.com

Заняття **четвер** — 3-я (13.00-14.35) та 4-а (14.45-15.30) пара

Адреса 3-я пара — ауд. 202, 4-а пара — ауд. 206а, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11

Телефон 057 706-02-81 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — МІФ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. Можливе листування у Viber тощо.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Знання загальної історії образотворчого і декоративного мистецтва на рівні магістратури.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Дарморіз О. Міфологія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 248 с.

Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час занять, або за проханням студентів після закінчення практичного заняття, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Міфологія в мистецтві» є формування в студентів ґрунтовних професійних навичок, спрямованих на ознайомити

студентів з існуючими підходами до явища міфу, особливостями розвитку міфологічної свідомості у первісну епоху, специфікою існування та розвитком міфологічних систем в європейській культурі; навчити студентів вільно оперувати теоретичними аспектами міфу та широким фактологічним матеріалом та визначати природу образотворчості та літератури крізь призму міфу.

Основними завданнями вивчення дисципліни є поглиблення і систематизація знань з обраного фаху; створення відчуття професійної приналежності до обраного фаху на рівні критичного аналізу досягнень літератури та декоративного і образотворчого мистецтва у світовій художній культурі; забезпечення необхідної теоретичної підготовки студентів до професійної діяльності.

Дисципліна забезпечує загальні та спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК), здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК), здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі (ФК). Відповідно до компетенцій, дисципліна передбачає отримання **програмних результатів навчання:** аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел, застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається аналізом теорії, історії та практики міфу як синкретичної форми культурної свідомості. Дисципліна «**Міфологія в мистецтві**» вивчається студентами 1-го року навчання зі спеціальності: «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація»). Структура дисципліни складається з 4-х змістових модулів Інформативний зміст навчальної дисципліни складається з 11 тем (3 кредитів

ECTS, 90 год.). У на вивчення дисципліни відводиться по 25 год. лекцій, по 20 год. семінарських занять та по 45 год. самостійної роботи.

Осінній семестр 1-го курсу: 90 год.; 25 год. лекції, 20 год. семінарські заняття, 45 год. самостійної роботи.

ТЕОРІЯ МІФОЛОГІЇ

Тема 1. Вступ. Особливості та функції міфу.

Тема 2. Історія вивчення міфології як науки

МІФОЛОГІЯ НАЙДАВНІШИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ

Тема 3. Загальна характеристика міфології Давньої Месопотамії.

Тема 4. Загальна характеристика міфології Давнього Єгипту.

АНТИЧНА МІФОЛОГІЯ

Тема 5. Основні характеристики та періодизація античної міфології.

Тема 6. Зв'язок міфологічної традиції з принципами давньогрецького мистецтва.

Тема 7. Римська міфологія та трансформація римської естетики.

МІФОЛОГІЧНІСТЬ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Тема 9. Германо-скандинавська міфологія. Міфологізм в образному ладі середньовічного мистецтва.

Тема 10. Трансформація християнством міфологічних мотивів.

Тема 11. Символізм та алегоризм середньовічної культури.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Практичні та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота студента спрямована на завершення семінарських завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни. Додаткових

завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є заліки. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих аспірантів, які бажають покращити результат, передбачені письмові контрольні питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент

пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, аспірант втрачає право отримати бали за тему і перескладає її під час заліку. Якщо це відбулось в процесі заліку — студенти отримують тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр (1-й рік навчання)

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
03.09	1	Лекція	Вступ. Особливості та функції міфу.	1,5		
03.09	2	Лекція	Історія вивчення міфології як науки	1,5		
10.09	1-2	Семинар	Специфіка міфологічної свідомості. Історія становлення дисципліни	3	Доповіді на семінарі	Усно

17.09	3	Лекція	Загальна характеристика міфології Давньої Месопотамії	3		
24.09	3	Семинар	Міфологія Давньої Месопотамії.	3	Доповіді на семінарі	Усно
01.10	4	Лекція	Загальна характеристика міфології Давнього Єгипту	3		
08.10	4	Семинар	Міфологічні уявлення Давнього Єгипту та їх зв'язок з давньоєгипетським мистецтвом	3	Доповіді на семінарі	Усно
15.10	5	Лекція	Основні характеристики та періодизація античної міфології	3		
22.10	6	Лекція	Зв'язок міфологічної традиції з принципами давньогрецького мистецтва.	3		
29.10	6	Семинар	Міфологічна традиція в іконографії давньогрецького мистецтва	3	Доповіді на семінарі	Усно
05.10	7	Лекція	Римська міфологія та трансформація римської естетики.	3		

12.11	7	Семінар	Витоки римської міфології і її втілення у візуальній образності	3	Доповіді на семінарі	Усно
19.11	8	Лекція	Германо-скандинавська міфологія.	3		
26.11	9	Семінар	Міфологізм в образному ладі середньовічного мистецтва.	3	Доповіді на семінарі	Усно
03.12	10	Лекція	Трансформація християнством міфологічних образів	3		
10.12	12	Лекція	Символізм та алегоризм середньовічної культури.	1		
10.12	12	Семінар	Нове алегоричне трактування міфу в мистецтві Середньовіччя та Раннього Відродження.	2	Доповіді на семінарі	Усно
10.12.2021 – залік						

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1,2	Поточний контроль	0–15

3, 4	Поточний контроль	0–15
5	Поточний контроль	0–15
6, 8	Поточний контроль	0–15
7, 10	Поточний контроль	0–15
9	Поточний контроль	0–15
11	Поточний контроль	0–20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–15	0–20	
A	15	16-19	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
B	13	14	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	9–10	11–12	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	5-6	7–8	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг,

			відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматкуванням
Е	1–2	3–4	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час семінарських занять (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Барт Р. Мифологии / Пер. з франц. Москва: Изд-во им. Сабашниковых, 1996.
2. Гадамер Г. Міф в епоху науки. У *Герменевтика і поетика. Вибрані твори*. Київ: Юніверс, 2001.
3. Гадамер Г. Міф і розум. У *Герменевтика і поетика. Вибрані твори* Київ: Юніверс, 2001.
4. Голан А. Миф и символ / Пер. з англ. Москва: Русслит, 1993.
5. Голосовкер Я. Логика мифа. Москва, 1987.
6. Еліаде М. Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання. Київ, 2001.
7. Каюа Р. Людина та сакральне / Пер. з франц. Київ: Ваклер, 2003.
8. Леві-Брюль Л. Надприродне в первісному мисленні. Київ, 1994.
9. Леві-Брюль Л. Первісне мислення. У *Релігія і суспільство. Хрестоматія але соціології релігії*. Київ, 1994. Ч. 1.
10. Леві-Строс К. Первісне мислення. Київ, 2000.
11. Леві-Строс К. Структурна антропологія / пер. з фр. Київ, 1997.
12. Лосев А. Ф. История античной эстетики. Итоги тысячелетнего развития: в 2-х книгах. Книга 1. Москва: Искусство, 1992.

13. Лосев А.Ф. Античная мифология в ее историческом развитии. Москва: Учпедгиз, 1956.
14. Мірча Еліаде. Трактат з історії релігій / пер. Олексія Панича. Київ, 2016.
15. Парандовський Ян. Міфологія. Київ, 1977.
16. Фрезер Д. Фольклор в Ветхом завете. – Москва: Политиздат, 1989.
17. Хейзинга Й. Осень Средневековья / Пер. з нідерланд.. Москва: Айрис-Пресс, 2002.